

**GÜNEYDOĞU TOROSLAR'IN JEOLOJİK YAPISI ÜZERİNE
ON THE GEOLOGICAL STRUCTURE OF SOUTH - EASTERN TAURUS
(TURKEY)**

Prof. Dr. İsmail YALÇINLAR

ÖZET:

Karasu, Murat ırmağı ve diğer bazı akarsuların birleşmesiyle oluşan Fırat nehri, Güneydoğu Torosları, Erzincan, Elâzığ ve Malatya arasındaki kesimde, depresyon, boğaz ve kanyon vadileri izleyerek, enine keserek geçer ve Güneydoğu Anadolu platoları içinden güneye doğru devam eder. Toroslar, bu boğaz, depresyon ve kanyonlar kesiminde, paleozoik masif, ikinci ve üçüncü zamanlara ait kalın ve yaygın formasyonlardan ve depresyonları ve geniş vadi tabanlarını örten alüvyal tortulardan meydana gelmiştir. Birinci Zamanda meydana gelen ve daha sonra da zaman zaman devam eden tektonik hareketlerin etkileriyle kıvrımların ve faylarla kesilmelerin sonucu birbirinden ayrılmış bulunan blokların her biri yüksek bir dağ meydana getirirken, çöküntü kesimleri veya geniş ve derin senklinaller, Tersiyer yaşında denizel, lagüner (jipsli ve tuzlu seriler...) ve karasal tortularla kaplanmıştır. Kızılırmak, Elazığ ve Malatya-K.Maraş arasındaki, büyük depresyonlar bölgesi, Güneydoğu Toroslar kıvrımlı kuşağının bu kesimde, bir çeşit, kopması, ayrılıp kısmen çökmesiyle ilgili görünmektedir. Bu freaksiyon bölgesinde, II.Jeolojik zamanda şiddetli ve geniş ölçüde bazik intrüzyonlar oluşmuştur, bu intrüzyonla yay ve ringdayk (çember biçiminde magmatik filonlar) şekilleri sözkonusu olabilir (?)

Fırat ve bazı kollarının yatak ve doğrultularını değiştiren Piliyo-Pleistosen formasyonlar ve bunların oluşturdukları konik şekiller de göze çarpıyor.

ABSTRACT:

The Fırat river passes through the chain of South-Eastern Taurus into the plateau of South eastern Anatolia after having been formed by the Karasu and Murat river in the region between Erzincan, Elâzığ and Malatya.

In this section of South-Eastern Taurus some tectonic basins with tertiary and quaternary sediments on their bottoms can be observed. Here paleozoic schists, sediments from the II. and III. times and volcanic formations are abundant. The older formations are influenced by Upper Paleozoic and the newer by the mesozoic-tercier orogen. These paleozoic undulation systems and fractions were separated from each other by the tectonic movements and the intrusions of basic and ultrabasic formations continued in the Mesozoic time. The center of this basic and ultrabasic intrusions is in the vicinity of Elbistan region; some other basic-ultrabasic intrusions, in the marginal section, have the forms of ring-dykes (?). Forms of lateral disruptions and ring-dykes.